

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Lapsen tuki varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa – ajankohtaisia asioita Opetushallituksesta

Kati Kaplin-Sainio
opetusneuvos

Työn tueksi varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksen ammattilainen, etsitkö kehitysideoita työsi tueksi? Olemme keränneet sivulle erilaisia ohjeita, videoita ja muita innostavia materiaaleja, joita voit vapaasti soveltaa omassa tekemisessäsi. Tervetuloa tutustumaan!

Lapsen tuki varhaiskasvatuksessa

<https://www.oph.fi/fi/lapsen-tuki-varhaiskasvatuksessa>

Jaa

Lapsella on oikeus saada tukea varhaiskasvatuksessa heti, kun tuen tarve on havaittu. Oikea-aikaisella, yksilöllisesti kohdennetulla ja lapsen tarpeiden mukaisella tuella edistetään lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia.

Tälle sivulle on koottu keskeiset periaatteet lapsen tuesta varhaiskasvatuksessa, ohjeet hallintopäätöksen teon tueksi sekä hyödyllisiä linkkejä.

Hyödyllisiä linkkejä lapsen tukeen liittyen

- > [Varhaiskasvatuksen tuesta kysyttyä \(OKM\)](#)
- ★ [Tietoa vanhemmille varhaiskasvatuksen tuesta \(Vanhempainliitto\)](#)
- > [Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin palvelut](#)
- ★ [Tietoa kasvun ja oppimisen tuesta esiopetuksessa](#)
- > [Oppimisen ja koulunkäynnin tuki esi- ja perusopetuksessa](#)
- > [Pidennetty oppivelvollisuus](#)
- ★ [Vastauksia tuen kysymyksiin esi- ja perusopetuksessa](#)

Mitä lapsen tuki varhaiskasvatuksessa on? →

Hallintopäätös lapsen tuesta →

★-merkityt uusia materiaaleja

Hallintopäätös lapsen tuesta -sivun sisältö

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/hallintopaatos-lapsen-tuesta-varhaiskasvatuksessa>

Huoltajan
kuuleminen
päätöstä tehtäessä

Päätöksen
perusteleminen

Päätöksessä
päätettävät ja
mainittavat asiat

Päätöksenteon
vastuut

Päätöksen
tiedoksianto,
täytäntöönpano ja
voimassaolo

Päätöstä koskevien
tietojen
siirtäminen

Oikaisuvaatimus
päätöksestä

Päätöksen
muuttaminen tai
kumoaminen

Päätös lapsen
siirtyessä
esiopetukseen

Päätöksen ja sen
liitteiden arkistointi

Hallintopäätös lapsen tuesta –sivun sisältöjä 1/3

Huoltajan kuuleminen päätöstä tehtäessä

Hallintolaissa ei säädetä siitä, miten kuuleminen toteutetaan. Lähtökohtaisesti huoltajalle varataan mahdollisuus antaa selvityksensä kirjallisesti. Huoltajalle voidaan myös varata mahdollisuus antaa selvitys suullisesti.

Huoltaja saattaa kuulemisessa vastustaa tehostetun ja erityisen tuen päätöstä. On tärkeää pyrkiä neuvottelemaan asiasta huoltajan kanssa niin, että päästäisiin yksimielisyyteen. Mikäli yksimielisyyttä päätöstä koskien ei synny, päätös tehdään kunnan hallintosäännön mukaisesti.

Päätöksen perusteleminen

Päätösperusteluihin on kirjattava kaikki sellaiset seikat, jotka ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun. Jos tuen tarvetta on arvioitu lapsen vasussa, suunnitelmasta käyvät ilmi päätösperusteluiden kannalta keskeisimmät seikat.

Päätöksessä päätettävät ja mainittavat asiat

Päätöksessä voidaan mainita se tiedossa oleva varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa esimerkiksi kesäajan supistetun toiminnan aikana järjestettävä varhaiskasvatus toteutetaan tai jossa perhepäivähoidon varahoito järjestetään. Hallintopäätöksessä päätetyt tuen muodot ja tukipalvelut tulee toteutua myös varatoimipaikassa.

Päätettävät asiat on kirjattava riittävän konkreettisesti, jotta päätöksen saaja ymmärtää, mistä tuen muodoista ja/tai tukipalveluista on tosiasiallisesti päätetty.

Hallintopäätös lapsen tuesta –sivun sisältöjä 2/3

Päätöksenteon vastuut

Mikäli lapsi osallistuu kahden eri kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen esimerkiksi vuoroasumistilanteessa, hallintopäätöksen tekevät erikseen molemmat kunnat. Tällöin varhaiskasvatuksen järjestäjillä on velvollisuus toimia tuen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa yhteistyössä lapsen edun mukaisesti. Kukin toimija tekee hallintopäätöksen itse.

Päätöksen tiedoksianto, täytäntöönpano ja voimassaolo

Hallintopäätöstä ei tehdä takautuvasti. On tärkeää, että hallintopäätöksestä käy selvästi ilmi päätöspäivämäärä, sillä siten tunnistetaan päätöksen tiedoksisaannin ajankohta.

Jos lapsi lopettaa varhaiskasvatuksessa tai muuttaa kunnasta toiseen, tukea koskeva päätös raukeaa automaattisesti, kun lapsen varhaiskasvatuspaikka irtisanotaan. Samalla periaatteella toimitaan, kun lapsi siirtyy esiopetukseen, eli jos varhaiskasvatuspaikka irtisanotaan, niin tehty päätös raukeaa.

Päätöstä koskevien tietojen siirtäminen

Tiedonsiirrossa voidaan käyttää esimerkiksi lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa tai hallintopäätöstä salassapitoa ja tietosuojaa koskevat ohjeet huomioiden. Tiedonsiirtoa koskevat käytännöt ovat paikallisesti päätettäviä asioita.

Hallintopäätös lapsen tuesta –sivun sisältöjä 3/3

Oikaisuvaatimus päätöksestä

Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohje (Hallintolaki 46 §).

Tehostettua ja erityistä tukea sekä tukipalvelua koskevaan päätökseen saa hakea oikaisua aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista.

Päätöksen muuttaminen tai kumoaminen

Aiemmin tehty hallintopäätös voidaan kumota siten, että uudessa päätöksessä todetaan, että kyseinen päätös kumoaa aiemmin tehdyn päätöksen. Uuteen päätökseen kirjataan ne asiat, joista tuen tarpeen arvioinnin mukaisesti on tarpeen päättää. Aiemman päätöksen kumoamisen ja päätöksen muuttamisen voi tehdä siten samalla päätösasiakirjalla.

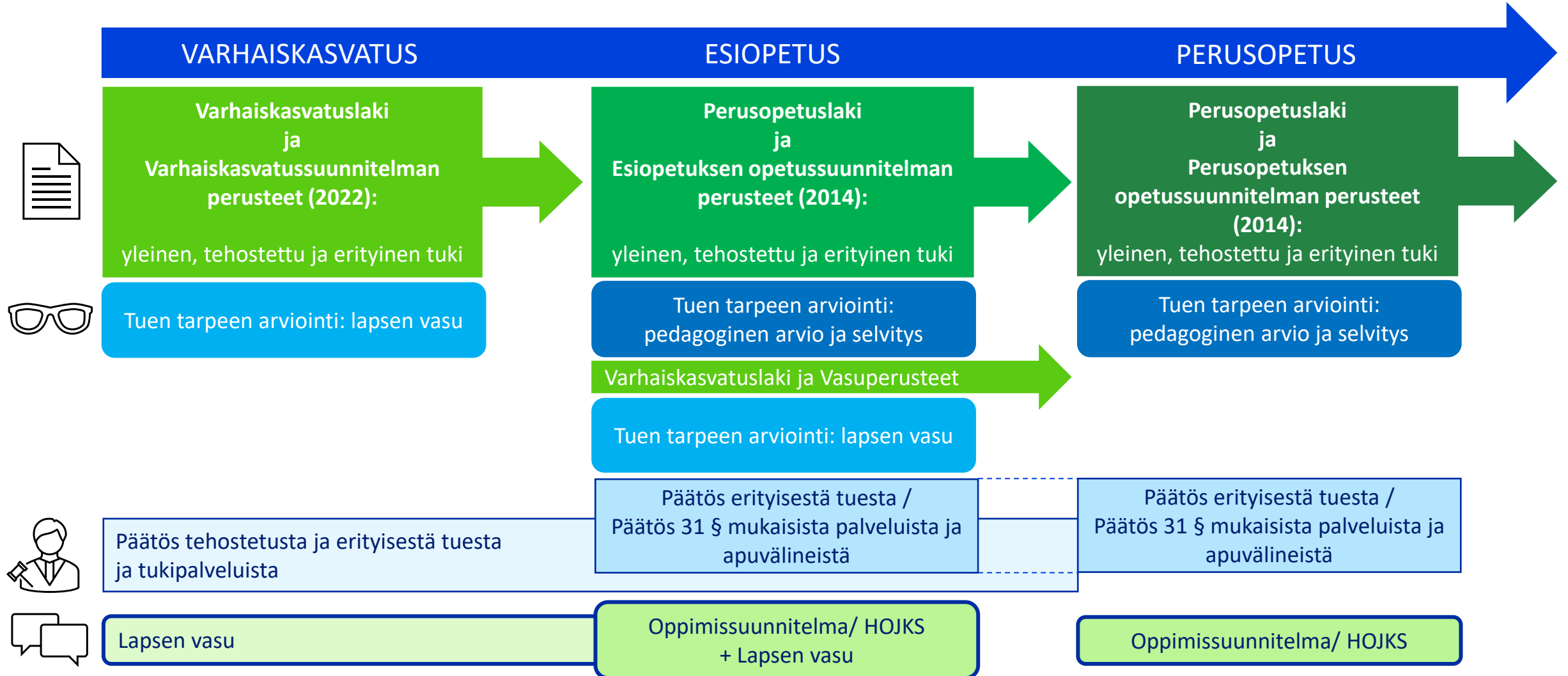
Varhaiskasvatuksen tukea koskeva päätös lapsen siirtyessä esiopetukseen

Jos varhaiskasvatuksen toimipaikka vaihtuu saman kunnan sisällä lapsen siirtyessä esiopetukseen, huoltajat voidaan kuulla uutta päätöstä varten jo ennen kuin lapsi aloittaa esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa, mikäli tuen tarpeen arviointi tehdään kahden toimipaikan yhteistyönä. Päätös voidaan tehdä ennen lapsen aloittamista uudessa toimipaikassa vain siinä tapauksessa, että siten varmistetaan lapsen tarvitseman tuen jatkumo.

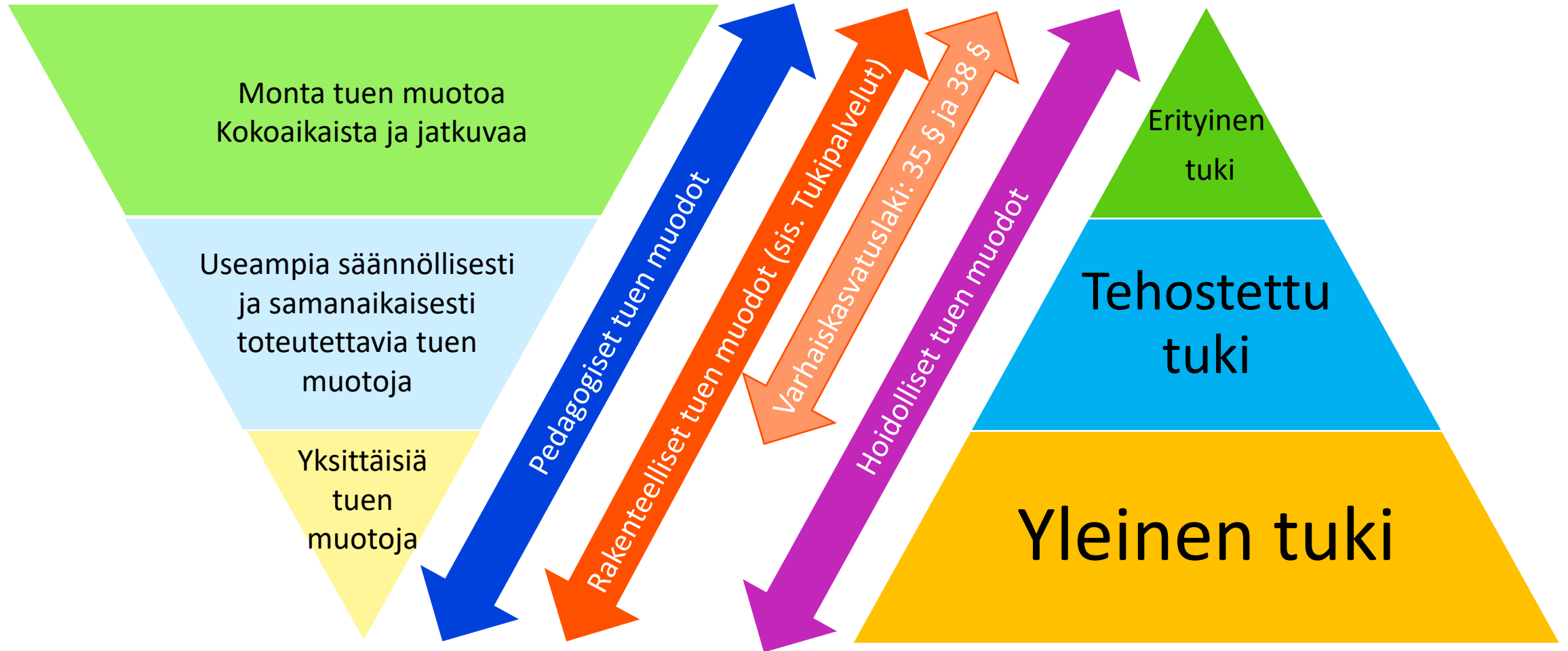
Päätöksen ja sen liitteiden arkistointi

Päätöstä tehtäessä on syytä huomioida, että päätöksen perusteena oleviin lapsen vasun kirjauksiin pitää pystyä palaamaan jälkikäteen, jos päätökseen haetaan oikaisua. Mikäli lapsen vasun aiempia versioita ei suunnitelman arvioinnin ja tarkistuksen jälkeen ole mahdollista tarkastella, tulee päätöksen perusteluihin kirjata lapsen vasun mukaisesti kaikki ne seikat, jotka päätöstä perustelevat.

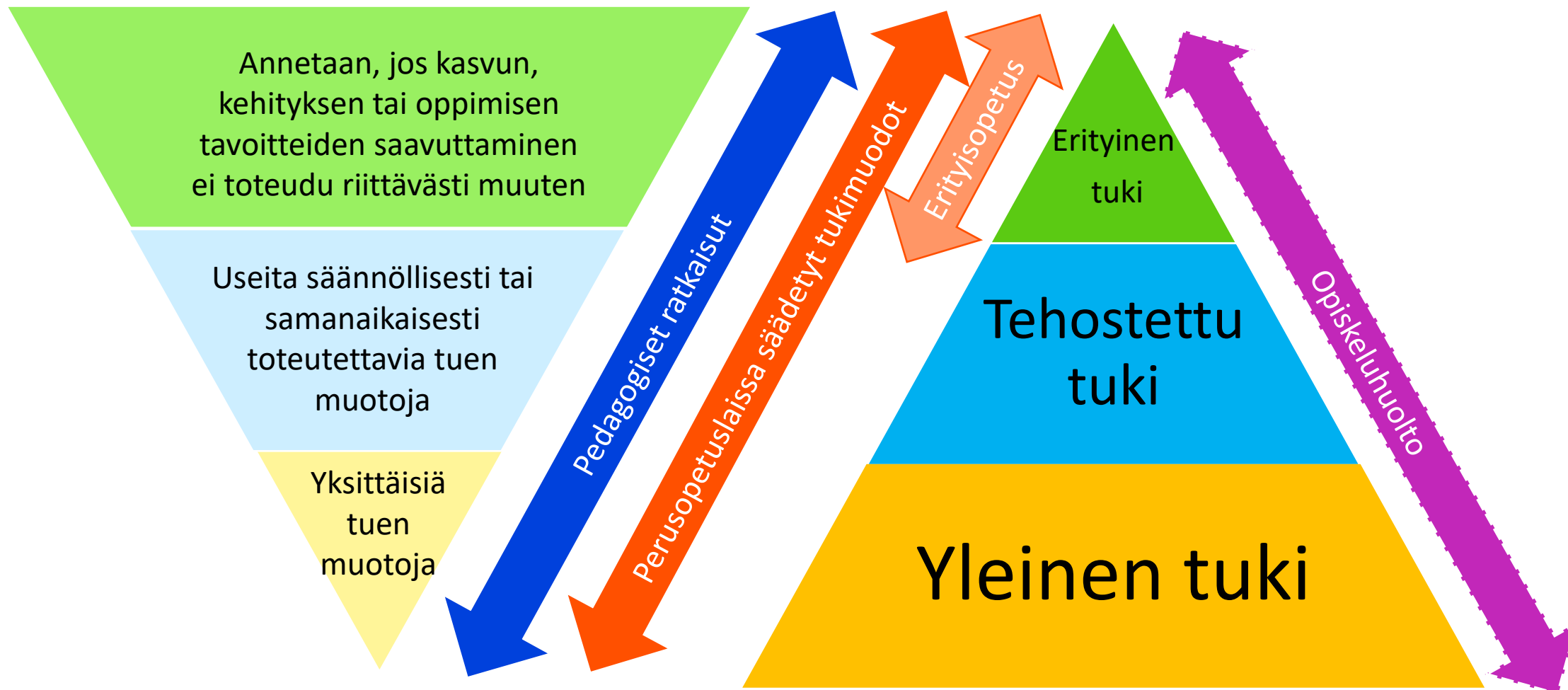
Lapsen tuen tarpeisiin vastaaminen varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa

Lapsen tuki voi sisältää lapsen tarvitsemia pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia tuen muotoja

Tukimuotoja voi käyttää kaikilla tuen tasoilla sekä yksittäin että samanaikaisesti toisiaan täydentävinä

Varhaiskasvatuslain mukaiset päätökset

Varhaiskasvatuslain mukaiset päätökset	Tuen tarpeen arviointi ennen päätöstä	Päätöksessä mainitaan ja päätetään	Muutoksenhaku
Päätös erityisestä tuesta (15 e §)	<ul style="list-style-type: none">• Lapsen vasu• Tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon arvio	<ul style="list-style-type: none">• Tuen muodoista• Varhaiskasvatuksen toimipaikasta• Tukipalveluista	<ul style="list-style-type: none">• Oikaisuvaatimusohje → Aluehallintovirasto (30 vrk)
Päätös tehostetusta tuesta (15 e §)	<ul style="list-style-type: none">• Lapsen vasu• Tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon arvio	<ul style="list-style-type: none">• Tuen muodoista• Varhaiskasvatuksen toimipaikasta• Tukipalveluista	<ul style="list-style-type: none">• Oikaisuvaatimusohje → Aluehallintovirasto (30 vrk)
Päätös tukipalveluista (15 e §)	<ul style="list-style-type: none">• Lapsen vasu• Tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon arvio	<ul style="list-style-type: none">• Tukipalveluista	<ul style="list-style-type: none">• Oikaisuvaatimusohje → Aluehallintovirasto (30 vrk)

Oppivelvollisuuslain ja perusopetuslain mukaiset päätökset esiopetuksessa

Oppivelvollisuuslain mukainen päätös	Tuen tarpeen arviointi ennen päätöstä	Päätöksessä mainitaan ja päätetään	Muutoksenhaku
Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta (2 §)	<ul style="list-style-type: none"> • Psykologinen tai lääketieteellinen arvio 	<ul style="list-style-type: none"> • Pidennetystä oppivelvollisuudesta 	<ul style="list-style-type: none"> • Oikaisuvaatimusohje → Aluehallintovirasto (14 vrk)

Perusopetuslain mukaiset päätökset	Tuen tarpeen arviointi ennen päätöstä	Päätöksessä mainitaan ja päätetään	Muutoksenhaku
Päätös erityisestä tuesta (17 §)	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagoginen selvitys ja/tai • Psykologinen tai lääketieteellinen arvio 	<ul style="list-style-type: none"> • Pääsääntöinen opetusryhmä • Mahdolliset tulkitsemis- ja avustajapalvelut • Muut tarvittavat palvelut ja apuvälineet • Tarvittaessa lapsen esiopetuksen poikkeava järjestäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Oikaisuvaatimusohje → Aluehallintovirasto (14 vrk) - myös 31 § mukaisia palveluita ja apuvälineitä koskien
Päätös erityisistä opetusjärjestelyistä (18 §)	<ul style="list-style-type: none"> • Terveystilan arvio (<i>terveydentilaan liittyvät syyt</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Esiopetuksen erityiset opetusjärjestelyt 	<ul style="list-style-type: none"> • Oikaisuvaatimusohje → Aluehallintovirasto (14 vrk)
Päätös opetukseen osallistumisen edellyttämistä palveluista ja erityisistä apuvälineistä (31 §)	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagoginen arvio ja/tai • Psykologinen tai lääketieteellinen arvio 	<ul style="list-style-type: none"> • Esiopetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja erityiset apuvälineet 	<ul style="list-style-type: none"> • Valitusosoitus → Hallinto-oikeus (14 vrk)

Uusi sivusto julkaistu
30.8.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatus/monialainen-yhteistyo-varhaiskasvatuksessa>

Monialainen yhteistyö varhaiskasvatuksessa

Tämä sivusto on suunnattu varhaiskasvatuksen henkilöstön lisäksi lastenneuvolan ja perhekeskuksen henkilöstölle sekä muille lasten ja lapsiperheiden parissa toimiville. Sivustolta löytyy myös huoltajille suunnattua tietoa varhaiskasvatuksesta.

Varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyö

Tähän tukimateriaaliin on koottu tietoa varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyöstä ja tiedonsiirrosta.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaus ja neuvonta

Tähän tukimateriaaliin on koottu tietoa varhaiskasvatuspalveluista koskevasta ohjauksesta ja neuvonnasta.

Tietoa varhaiskasvatuksesta monialaisen yhteistyön tueksi

Tähän tukimateriaaliin on koottu tietoa muun muassa varhaiskasvatuksen tavoitteista, pedagogiikasta sekä tuen järjestämisestä.

Tietoa varhaiskasvatuksesta vanhemmille ja huoltajille

Tämä tietopaketti on saatavilla myös seuraavilla kielillä: inarinsaame, koltansaame, pohjoissaame, arabia, eesti, englantia, somali, ukraina, venäjä.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Kysyttävää?

varhaiskasvatus@oph.fi

esiopetus@oph.fi

